Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. rugsėjo 20 d.*

„Apeliacinis skundas – Valstybės pagalba – Skaitmeninė televizija – Pagalba skaitmeninės antžeminės televizijos diegimui atokiose ir mažiau urbanizuotose *Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha* (Kastilijos-La Mančos autonominė sritis, Ispanija) zonose – Subsidijos skaitmeninės antžeminės televizijos platformų operatoriams – Sprendimas, kuriuo pagalbos priemonės iš dalies pripažįstamos nesuderinamomis su vidaus rinka – Valstybės pagalbos sąvoka – Pranašumas – Bendros ekonominės svarbos paslauga – Apibrėžimas – Valstybių narių diskrecija“

Byloje C-114/17 P

dėl 2017 m. kovo 3 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Ispanijos Karalystė, atstovaujama M. J. García-Valdecasas Dorrego,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Komisijai, atstovaujamai E. Gippini Fournier, B. Stromsky ir P. Němečková,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teisėjai C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (pranešėja) ir C. Lycourgos,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. kovo 7 d. posėdžiui,

išklausęs 2018 m. gegužės 8 d. posėdyje pateiktą generalinės advokatės išvadą,

priima šį

* Proceso kalba: ispanų.

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu Ispanijos Karalystė prašo panaikinti 2016 m. gruodžio 15 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Ispanija / Komisija* (T-808/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:734, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo minėtas teismas atmetė ieškinį dėl 2014 m. spalio 1 d. Komisijos sprendimo C(2014) 6846 *final* dėl valstybės pagalbos SA.27408 ((C 24/10 (ex NN 37/10, ex CP 19/09)), kurią Kastilijos-La Mančos autonominė sritis suteikė skaitmeninės antžeminės televizijos diegimui atokiose ir mažiau urbanizuotose zonose, panaikinimo.

Teisinis pagrindas

2 Bendrojo Teismo procedūros reglamento redakcijos, taikytos byloje, kurioje priimtas skundžiamas sprendimas (toliau – Bendrojo Teismo procedūros reglamentas), 84 straipsnyje „Nauji pagrindai“ numatyta:

„1. Vykstant procesui negalima pateikti naujų pagrindų, išskyrus tuos atvejus, kai jie pagrindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.

2. Naujais pagrindais prireikus galima remtis antrą kartą pasikeičiant pareiškimais kartu nurodant, kad tai yra nauji pagrindai. Kai teisinės ir faktinės aplinkybės, kurios pagrindžia rėmimąsi naujais pagrindais, tapo žinomos antrą kartą pasikeitus pareiškimais arba po to, kai buvo nuspręsta neleisti antrą kartą pasikeisti pareiškimais, atitinkama pagrindinė šalis nurodo naujus pagrindus, kai tik sužino apie šias aplinkybes.

3. Pirmininkas suteikia galimybę kitoms šalims atsakyti į naujus pagrindus, tačiau tai netrukdo Bendrajam Teismui priimti sprendimo dėl šių pagrindų priimtinumo.“

3 Šio reglamento 86 straipsnyje „Ieškinio patikslinimas“ nustatyta:

„1. Kai aktas, kurį prašoma panaikinti, visiškai ar iš dalies pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas tas pats, prieš pasibaigiant žodinei proceso daliai arba prieš Bendrajam Teismui priimant sprendimą išnagrinėti bylą nerengiant žodinės proceso dalies ieškovas gali patikslinti ieškinį, kad atsižvelgtų į šią naują aplinkybę.

2. Ieškinys tikslinamas pateikiant atskirą dokumentą per SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje nustatytą terminą; šiame dokumente gali būti prašoma panaikinti aktą, dėl kurio tikslinamas ieškinys.

<…>

4. Pareiškime dėl patikslinimo nurodoma:

a) patikslinti reikalavimai;

b) jeigu reikia, patikslinti pagrindai ir argumentai;

c) jeigu reikia, su patikslintais reikalavimais susiję įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų.

5. Pareiškimas dėl patikslinimo pateikiamas kartu su aktu, dėl kurio tikslinamas ieškinys. Jeigu šis aktas nepateikiamas, Teismo kancleris nustato protingą terminą, per kurį ieškovas turi jį pateikti. Jeigu per nustatytą terminą šis trūkumas nepašalinamas, Bendrasis Teismas sprendžia, ar dėl šio reikalavimo nesilaikymo pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo nepriimtinas.

6. Pirmininkas nustato terminą, per kurį atsakovas gali pateikti atsiliepimą į pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo, tačiau tai netrukdo Bendrajam Teismui priimti sprendimo dėl šio pareiškimo priimtinumo.

<…>“

Ginčo aplinkybės

4 Ginčo aplinkybes Bendrasis Teismas išdėstė skundžiamo sprendimo 1–24 punktuose. Šio proceso tikslais jos toliau glaustai apibūdinamos.

5 Ši byla susijusi su tam tikromis Ispanijos valdžios institucijų nustatytomis priemonėms *Comunidad Autónoma de Castilla-La-Mancha* (Kastilijos-La Mančos autonominė sritis, Ispanija) analoginę televiziją keičiant skaitmenine (toliau – nagrinėjama priemonė).

6 Ispanijos Karalystė sukūrė reglamentavimo sistemą, reikalingą perėjimo nuo analoginio transliavimo prie skaitmeninio procesui įgyvendinti, priimdama, be kita ko, 2005 m. birželio 14 d. *Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisiónpor Cable y de Fomentodel Pluralismo* (Įstatymas 10/2005 dėl skubių priemonių skaitmeninės antžeminės televizijos diegimui skatinti, kabelinei televizijai liberalizuoti ir įvairovei remti) (BOE, Nr. 142, 2005 m. birželio 15 d., p. 20562) ir 2005 m. liepos 29 d. *Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre* (Karaliaus dekretas 944/2005 dėl Nacionalinio skaitmeninės antžeminės televizijos techninio plano patvirtinimo) (BOE, Nr. 181, 2005 m. liepos 30 d., p. 27006). Karaliaus dekretu nacionaliniai privataus ir viešojo sektoriaus transliuotojai buvo įpareigoti užtikrinti, kad atitinkamai 96 ir 98 % gyventojų gautų skaitmeninės antžeminės televizijos (SAT) paslaugas.

7 Siekdamos organizuoti perėjimą nuo analoginės televizijos prie SAT, Ispanijos valdžios institucijos padalijo Ispanijos teritoriją į tris zonas, atitinkamai tai I zona, II zona ir III zona. Šioje byloje nagrinėjama II zona apima mažiau urbanizuotus ir atokius regionus, kuriuose gyvena 2,5 % Ispanijos gyventojų. Šioje zonoje transliuotajai, nebūdami komerciškai suinteresuoti, neinvestavo į skaitmeninimą, todėl Ispanijos valdžios institucijos turėjo tai finansuoti iš valstybės išteklių.

8 2007 m. rugsėjo mėn. *Consejo de Ministros* (Ministrų Taryba, Ispanija) patvirtino Nacionalinį perėjimo prie SAT planą, kurio tikslas pasiekti, kad SAT paslaugų aprėptis Ispanijos gyventojams būtų identiška analoginės televizijos aprėpčiai 2007 m., t. y. apimtų daugiau nei 98 % šių gyventojų ir 99,96 % Kastilijos-La Mančos autonominės srities gyventojų.

9 Tam, kad būtų pasiekti nustatyti SAT aprėpties tikslai, Ispanijos valdžios institucijos numatė skirti finansavimą iš valstybės išteklių, be kita ko, kad prisidėtų prie antžeminio skaitmeninimo proceso II zonoje ir konkrečiau – šioje zonoje esančiose Kastilijos-La Mančos autonominės srities dalyse.

10 2008 m. vasario mėn. *Ministerio de Industria, Turismo y Comercio* (Pramonės, turizmo ir prekybos ministerija, Ispanija) (toliau – MITC) įgyvendindama „Plan Avanza“ priėmė sprendimą, skirtą telekomunikacijų infrastruktūroms patobulinti, finansavimo kriterijams nustatyti ir lėšoms veiksmams, kuriais siekiama kurti informacinę visuomenę, paskirstyti. Pagal šį sprendimą patvirtintas biudžetas iš dalies buvo skirtas televizijos skaitmeninimui II zonoje.

11 Šis skaitmeninimas vyko 2008 m. liepos–lapkričio mėn. MITC pervedė lėšas autonominėms sritims, o šios įsipareigojo savo biudžetų lėšomis padengti likusias atitinkamos veiklos išlaidas.

12 2008 m. spalio mėn. Ministrų Taryba nusprendė suteikti papildomų lėšų tam, kad būtų išplėsta ir papildyta SAT aprėptis pagal perėjimo prie skaitmeninės televizijos projektus, kurie turėjo būti įgyvendinti per 2009 m. pirmąjį pusmetį.

13 Paskui autonominės sritys pradėjo SAT plėtros procesą. Šiuo tikslu jos organizavo viešuosius pirkimus arba šią plėtrą perleido privačioms įmonėms. Tam tikrais atvejais autonominės sritys paprašė savivaldybių organizuoti minėtą plėtrą.

14 Skirtingai nei daugelis Ispanijos autonominių sričių, Kastilijos-La Mančos autonominė sritis neorganizavo viešojo pirkimo dėl skaitmeninės televizijos aprėpties plėtros. Šios autonominės srities valdžios institucijos pritaikė 2008 m. gruodžio 2 d. *Decreto 347/2008 por el que se regula la concesión de subvenciones directas para la ejecución del plan de transición a la televisión digital terrestre en Castilla-La Mancha* (Dekretas 347/2008, reglamentuojantis tiesioginių subsidijų skyrimą perėjimo prie skaitmeninės antžeminės televizijos Kastilijos-La Mančos srityje programai įgyvendinti) (2008 m. gruodžio 5 d. *Diario oficial de Castilla-La Mancha* nº 250, p. 38834) įtvirtintą specialią procedūrą.

15 Dekrete 347/2008 numatytas lėšų, reikalingų skaitmeninimui, tiesioginis skyrimas esamų transliavimo centrų savininkams. Kai transliavimo centrai priklausė savivaldybei, ši sudarė sutartis su Kastilijos-La Mančos srities vyriausybe dėl finansavimo šiems centrams skyrimo. Paskui vietos savivaldybės pirko skaitmeninę įrangą savo telekomunikacijų operatoriams ir buvo šių operatorių įrangos diegimo, naudojimo ir priežiūros subrangovės. Kai šie transliavimo centrai priklausė privačiam telekomunikacijų operatoriui, šis sudarė sutartį su minėta vyriausybe dėl įrangai skaitmeninti reikalingų lėšų. Kadangi reikėjo statyti 20 naujų transliavimo centrų, 14 buvo pastatyta pagal sutartis tarp minėtos vyriausybės ir savivaldybių, o 6 – pagal sutartį tarp tos pačios vyriausybės ir telekomunikacijų operatoriaus.

16 Kastilijos-La Mančos srities vyriausybė finansavo visų suskaitmenintų transliavimo centrų skaitmeninės įrangos įsigijimą, jos diegimą, naudojimą ir priežiūrą pirmus dvejus metus. Taigi 475 transliavimo centrai priklausė savivaldybėms, o 141 – naudojosi lėšomis, kurios buvo skirtos dviem telekomunikacijų operatoriams, t. y. *Telecom CLM* ir *Abertis Telecom Terrestre SA* (toliau – *Abertis*).

17 2009 m. sausio 14 d. ir gegužės 18 d. Europos Komisija gavo du skundus, kuriuos pateikė vietos telekomunikacijų ir antžeminės televizijos operatorė *Radiodifusión Digital SL* ir *SES Astra SA*. Šie skundai pateikti dėl Ispanijos valdžios institucijų pagalbos perėjimui nuo analoginės prie SAT II zonoje schemos. Remiantis skundais ši priemonė yra pagalba, apie kurią nebuvo pranešta ir kuri gali iškraipyti konkurenciją tarp palydovinio ir antžeminio televizijos transliavimo platformų. Be to, *Radiodifusión Digital* nurodė, kad aptariama priemonė iškraipė konkurenciją tarp nacionalinių ir vietos operatorių.

18 2010 m. rugsėjo 29 d. raštu Komisija pranešė Ispanijos Karalystei apie savo sprendimą pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl nagrinėjamos priemonės Kastilijos-La Mančos autonominėje srityje. Tą pačią dieną Komisija pranešė šiai valstybei narei apie atskirai pradėtą procedūrą dėl pagalbos schemos visoje Ispanijos teritorijoje, išskyrus Kastilijos-La Mančos sritį autonominę (OL C 337, 2010, p. 17).

19 2013 m. birželio 19 d. Komisija priėmė Sprendimą 2014/489/ES dėl valstybės pagalbos SA.28599 (C 23/10 (ex NN 36/10, ex CP 163/09)), kurią Ispanijos Karalystė suteikė skaitmeninės antžeminės televizijos diegimui atokiuose ir mažiau urbanizuotuose regionuose (už Kastilijos-La Mančos ribų) (OL L 217, 2014, p. 52).

20 Vėliau Komisija priėmė Sprendimą C(2014) 6846 *final*, kurio 1 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyta, kad dviem antžeminės televizijos platformos operatoriams – *Telecom CLM* ir *Abertis* – pagalbą, skirtą tam, kad būtų pagerinti transliavimo centrai, statomi nauji transliavimo centrai, teikiamos ir (arba) eksploatuojamos skaitmeninės paslaugos ir vykdomai priežiūra Kastilijos-La Mančos autonominės srities II zonoje, Ispanija suteikė pažeisdama [SESV] 108 straipsnio 3 dalies nuostatas ir kad ši pagalba

nesuderinama su vidaus rinka. Šio sprendimo 1 straipsnio antroje pastraipoje valstybės pagalba diegti palydovinio ryšio imtuvus *Hispasat SA* signalams perduoti šioje zonoje pripažįstama neteisėta ir nesuderinama.

21 Sprendimo C(2014) 6846 *final* 3 straipsnio 1 dalimi Komisija nurodė Ispanijos Karalystei susigrąžinti iš *Telecom CLM*, *Abertis* ir *Hispasat* nesuderinamą pagalbą, kuri buvo suteikta įgyvendinant nagrinėjamą priemonę.

22 Motyvuodama šį sprendimą Komisija pirmiausia nurodė, kad įvairios centriniu lygiu nustatytos priemonės ir tarp MITC ir autonominių sričių sudaryti susitarimai yra valstybės pagalbos SAT plėtrai II zonoje schemos pagrindas. Realiai autonominės sritys taikė Ispanijos vyriausybės nurodymus dėl SAT plėtros.

23 Antra, Komisija konstatavo, kad nagrinėjama priemonė turi būti laikoma valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Ši institucija mano, kad *Abertis* ir *Telecom CLM* tiesiogiai gavo nagrinėjamą pagalbą, nes jos įgijo ekonominį pranašumą gaudamos valstybės lėšų, skirtų savo pačių įrangai suskaitmeninti ar naujiems transliavimo centrams pastatyti. Tuomet, kai savivaldybės veikė kaip tinklo operatorės, jos taip pat tiesiogiai gavo valstybės pagalbą. Šia priemone suteikiamas pranašumas yra selektyvus, nes susijęs tik su antžeminės platformos rinkoje veikiančiomis įmonėmis, o tinklo operatoriai buvo atrinkti ne per viešojo pirkimo konkursą, o per specialią procedūrą. Tiesioginė šių operatorių atranka lėmė kitų potencialių konkurentų, siūlančių antžeminę technologiją, neįtraukimą. Atsižvelgiant į tai, kad palydovinė platforma ir antžeminė platforma konkuruoja tarpusavyje, nagrinėjama priemonė, be kita ko, iškraipo konkurenciją tarp šių dviejų platformų.

24 Trečia, Komisija nusprendė, kad nagrinėjama priemonė negalėjo būti laikoma su vidaus rinka suderinama valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, nepaisant aplinkybės, kad šia priemone buvo siekiama tiksliai apibrėžto bendrojo intereso ir kad buvo atitinkamos rinkos nepakankamumas. Komisija nurodo, jog, kadangi minėta priemonė neatitinka technologinio neutralumo kriterijaus, ji buvo neproporcinga ir nebuvo tinkama užtikrinti, kad nekoduoti televizijos kanalai būtų transliuojami Kastilijos-La Mančos autonominės srities II zonos gyventojams.

25 Ketvirta, Komisija manė, jog nesant pakankamai tikslaus antžeminės platformos eksploatavimo apibrėžimo kaip viešosios paslaugos ir šios viešosios paslaugos skyrimo konkrečios platformos operatoriui, nagrinėjama priemonė negali būti pateisinama remiantis SESV 106 straipsnio 2 dalimi.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

26 Ispanijos Karalystė pareiškė ieškinį dėl Sprendimo C(2014) 6846 *final* panaikinimo. Šį ieškinį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2014 m. gruodžio 12 d.

27 Grįsdama ieškinį Ispanijos Karalystė nurodė penkis ieškinio pagrindus. Pirmasis ieškinio pagrindas buvo susijęs su SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Komisija tariamai nepagrįstai konstatavo valstybės pagalbą. Antrasis ieškinio pagrindas, kuris buvo nurodytas kaip papildomas, buvo susijęs su nagrinėjamos priemonės suderinamumu su vidaus rinka. Šis pagrindas buvo grindžiamas SESV 106 straipsnio 2 dalyje ir 107 straipsnio 3 dalies c punkte nustatytų leidimo sąlygų nesilaikymu. Trečiuoju ieškinio pagrindu Ispanijos Karalystė nurodė procedūros normų pažeidimą. Ketvirtasis ieškinio pagrindas, nurodytas kaip papildomas, buvo susijęs su nurodymu susigrąžinti pagalbą ir grindžiamas teisinio saugumo, vienodo požiūrio, proporcingumo ir subsidiarumo principų pažeidimu. Penktuoju ieškinio pagrindu Ispanijos Karalystė subsidiariai nurodė pagrindinės teisės gauti informaciją pažeidimą.

28 2015 m. spalio 20 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2015) 7193 *final*, kad ištaisytų Sprendime C(2014) 6846 *final* esančias su *Hispasat* susijusias klaidas. Po šio klaidų ištaisymo Sprendimo C(2014) 6846 *final* 1 straipsnio pirmoje pastraipoje esantis žodžių junginys „paslaugų teikimas“ buvo pakeistas į žodžių junginį „įrangos teikimas“. Be to, Komisija panaikino Sprendimo C(2014) 6846 *final* 1 straipsnio antrą pastraipą ir iš dalies pakeitė šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalį. Ji atsisakė išvados dėl neteisėtos ir su vidaus rinka nesuderinamos valstybės pagalbos diegti palydovinio ryšio imtuvus *Hispasat* signalams perduoti Kastilijos-La Mančos autonominės srities II zonoje, kurią iš šio operatoriaus turėtų išieškoti atitinkama valstybė narė.

29 Raštu (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2015 m. gruodžio 23 d.) Ispanijos Karalystė, remdamasi Bendrojo Teismo procedūros reglamento 84 straipsniu, nurodė, kad, atsižvelgdama į Sprendimo C(2014) 6846 *final* 1 straipsnio pirmos pastraipos pakeitimą Sprendimu C(2015) 7193 *final*, teikia naują ieškinio pagrindą. Komisija savo pastabas dėl šio rašto pateikė 2016 m. sausio 28 d.

30 Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas po to, kai pripažino šį naująjį ieškinio pagrindą priimtinu, jį atmetė kaip nepagrįstą. Jis taip pat atmetė Ispanijos Karalystės 2014 m. gruodžio 12 d. ieškinyje nurodytus visus penkis ieškinio dėl panaikinimo pagrindus.

Šalių reikalavimai

31 Savo apeliaciniu skundu Ispanijos Karalystė Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą,

– panaikinti Sprendimą C(2014) 6846 *final* ir

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

32 Komisija Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl ieškinio

33 Grįsdama savo apeliacinį skundą, Ispanijos Karalystė nurodo tris pagrindus.

34 Per posėdį Teisingumo Teisme Ispanijos Karalystė, remdamasi Teisingumo Teismo procedūros reglamento 127 straipsniu, pateikė naują pagrindą.

Dėl posėdyje pateikto naujo pagrindo priimtinumo

35 Per posėdį pateiktu savo nauju pagrindu Ispanijos Karalystė iš esmės tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai *ex officio* nepatikrino Sprendimo C(2014) 6846 *final* nepakankamo motyvavimo kalbant apie nagrinėjamos priemonės atrankumą.

36 Ispanijos Karalystė grindžia šį naują pagrindą 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimu *Comunidad Autónoma de Galicia ir Retegal / Komisija* (C-70/16 P, EU:C:2017:1002) ir mano, kad šis sprendimas yra teisinė aplinkybė, paaiškėjusi vykstant procesui, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 127 straipsnį, ir pateisinanti minėto pagrindo pateikimą vykstant procesui.

37 Komisija mano, kad šis naujas pagrindas nepriimtinas.

38 Reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 127 straipsnio 1 dalį proceso metu negalima pateikti naujų pagrindų, išskyrus tuos atvejus, kai jie grindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.

39 Šiuo atveju 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Comunidad Autónoma de Galicia ir Retegal / Komisija* (C-70/16 P, EU:C:2017:1002) negalima laikyti teisine aplinkybe, kuri tapo žinoma vykstant procesui. Iš tikrųjų, kaip, be kita ko, matyti iš to sprendimo 59 ir 61 punktų, juo tik patvirtinami reikalavimai, susiję su pagalbos priemonės atrankumo sąlygos vertinimo motyvavimu, įtvirtinti 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendime *Komisija / Hansestadt Lübeck* (C-524/14 P, EU:C:2016:971) ir Sprendime *Komisija / World Duty Free Group ir kt.* (C-20/15 P ir C-21/15 P, EU:C:2016:981), kurie paskelbti prieš Ispanijos Karalystei pateikiant apeliacinį skundą. Sprendimas, kuriuo tik patvirtinama pareiškėjo pateikiant apeliacinį skundą jau žinota teisinė situacija, negali būti laikomas aplinkybe, leidžiančia pateikti naują pagrindą.

40 Todėl Ispanijos Karalystės pateiktas naujas pagrindas turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

41 Nurodydama savo pirmąjį pagrindą Ispanijos Karalystė tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 48 punkte padaryta teisės klaida, nes Bendrasis Teismas šiame punkte nurodė, kad Sprendimas C(2015) 7193 *final* šiai valstybei narei nenustatė jokios naujos pareigos. Toks vertinimas prieštarauja Sprendimo C(2014) 6846 *final* 1 straipsniui iki jo dalinio pakeitimo ir yra teisiškai klaidingas remiantis gero administravimo ir teisinio saugumo principais, taip pat atsižvelgiant į valstybės pagalbos sąvoką, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnį.

42 Pirma, Ispanijos Karalystė mano, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes Sprendimu C(2015) 7193 *final* iš esmės keičiamas Sprendimas C(2014) 6846 *final*, todėl Bendrasis Teismas turėjo konstatuoti, kad Sprendimu C(2015) 7193 *final* buvo nustatyta nauja pareiga Ispanijos Karalystei.

43 Šiuo klausimu ši valstybė narė tvirtina, kad įrodymai, kuriais rėmėsi Bendrasis Teismas, neleidžia daryti tokios išvados, kokią jis padarė. Pirmiausia terminologiniu požiūriu „skaitmeninės įrangos tiekimas“ nepatenka nei į „transliavimo centrų pagerinimo“ sąvoką, nei į „naujų transliavimo centrų statybos“ sąvoką. Taip pat, kadangi „skaitmeninės įrangos tiekimo“ sąvoka nebuvo apibrėžta Sprendime C(2014) 6846 *final*, neįmanoma apskaičiuoti naudos, kurią atitinkami operatoriai dėl to gavo. Galiausiai ši išvada neišplaukia iš minėto sprendimo 197 konstatuojamosios dalies.

44 Antra, Ispanijos Karalystė mano, kad Bendrasis Teismas pažeidė gero administravimo ir teisinio saugumo principus, kai nusprendė, kad aptariamas pakeitimas nenulėmė jokios naujos pareigos šiai valstybei narei. Bendrasis Teismas turėjo konstatuoti, kad Komisija turėjo užtikrinti minėtos valstybės narės teisę pateikti pastabas prieš priimant Sprendimą C(2015) 7193 *final*, nes Komisija pakeitė nagrinėjamos priemonės aprašymą, o išieškotina suma padidėjo nuo 11,3 mln. EUR iki 43,8 mln. EUR. Be to, priešingai formos nuoseklumo taisyklei, nurodytai skundžiamo sprendimo 45 punkte, Komisija priėmė Sprendimą C(2015) 7193 *final* laikydamasi ne tų pačių formos taisyklių, kurių ji laikėsi priimdama Sprendimą C(2014) 6846 *final*.

45 Trečia, Ispanijos Karalystė tvirtina, kad minėtas pakeitimas turėjo didelį poveikį pačiai nagrinėjamos priemonės, pripažintos „valstybės pagalba“, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnį, esmei.

46 Komisija tvirtina, kad šis pagrindas yra nereikšmingas, nes net jį pripažinus pagrįstu tai negalėtų lemti skundžiamo sprendimo panaikinimo. Šis pagrindas nebent galėtų lemti Sprendimo C(2015) 7193 *final* panaikinimą, tačiau tai neturėtų įtakos Sprendimo C(2014) 6846 *final* pirminei redakcijai.

Teisingumo Teismo vertinimas

47 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 170 straipsnio 1 dalį apeliaciniame skunde negalima keisti Bendrojo Teismo svarstytos bylos dalyko.

48 Bendrajame Teisme pareikšto ieškinio dėl panaikinimo priimtinumą Teisingumo Teismas privalo įvertinti *ex officio* (pagal analogiją žr. 2007 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Stadtwerke Schwäbisch Hall ir kt. / Komisija*, C-176/06 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2007:730, 18 punktą). Be to, šalių buvo paprašyta pateikti pastabų dėl šio Teisingumo Teismo *ex officio* iškelto klausimo.

49 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad nagrinėjant, ar laikomasi Teisingumo Teismo procedūros reglamento 170 straipsnio 1 dalies, turi būti įvertinta reikalavimų, pateiktų pirmoje instancijoje, apimtis ir Bendrajame Teisme nagrinėjamo ginčo dalykas (šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *British Airways / Komisija*, C-122/16 P, EU:C:2017:861, 54 punktą).

50 Iš tikrųjų, kadangi Bendrajame Teisme pareikštu ieškiniu Ispanijos Karalystė prašė panaikinti Sprendimą C(2014) 6846 *final*, o Sprendimas C(2015) 7193 *final* buvo priimtas po šio prašymo pateikimo, reikia nustatyti, ar ši valstybė narė, patikslindama savo ieškinį, taip pat siekė panaikinti ir Sprendimą C(2015) 7193 *final*.

51 Skundžiamo sprendimo 36 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 84 straipsnį pateiktu nauju pagrindu Ispanijos Karalystė ginčijo pačius Sprendimo C(2014) 6846 *final* pakeitimus, kurie buvo padaryti Sprendimu C(2015) 7193 *final*. Per posėdį Teisingumo Teisme Ispanijos Karalystė nurodė, kad pateikdama naują pagrindą Bendrajame Teisme ji siekė patikslinti savo reikalavimus, išdėstytus ieškinyje dėl Sprendimo C(2014) 6846 *final* panaikinimo, kad būtų išplėstas šio ieškinio dėl minėto sprendimo, iš dalies pakeisto Sprendimu C(2015) 7193 *final*, panaikinimo dalykas.

52 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad šalių reikalavimams iš principo būdingas nekeičiamumas. Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnis dėl ieškinio patikslinimo yra kodifikuota prieš tai suformuota jurisprudencija dėl galimų šio nekeičiamumo principo išimčių (2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *HX / Taryba*, C-423/16 P, EU:C:2017:848, 18 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

53 Šiame 86 straipsnyje numatyta, kad kai aktas, kurį prašoma panaikinti, visiškai ar iš dalies pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas tas pats, prieš baigiantis žodinei proceso daliai arba prieš Bendrajam Teismui priimant sprendimą išnagrinėti bylą nerengiant žodinės proceso dalies ieškovas gali patikslinti ieškinį, atsižvelgiant į šią naują aplinkybę.

54 Kadangi minėtas 86 straipsnis nustato ieškinio nekeičiamumo principo išimtį, jis turi būti aiškinamas siaurai.

55 Šiuo atveju iš skundžiamo sprendimo 33 punkto matyti, kad priėmus Sprendimą C(2015) 7193 *final*, Ispanijos Karalystė, remdamasi Bendrojo Teismo procedūros reglamento 84 straipsnio 1 dalimi, pateikė naują pagrindą. Vis dėlto akivaizdu, kad ši valstybė narė neprašė patikslinti savo ieškinio pagal minėto reglamento 86 straipsnį.

56 Kaip savo išvados 42 punkte nurodė generalinė advokatė, nors minėto reglamento 84 straipsnyje ieškovui leidžiama pateikti tik naujus teisinius pagrindus, to paties reglamento 86 straipsnis leidžia keisti ieškinio dalyką, t. y. performuluoti pateiktus reikalavimus, kai, kaip šiuo atveju, aktas, kurį prašoma panaikinti, pakeičiamas ar iš dalies pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas tas pats.

57 Tokiomis aplinkybėmis, jei būtų pripažinta, kad Ispanijos Karalystė patikslino savo ieškinį pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnį, pateikdama naują pagrindą pagal to reglamento 84 straipsnį, pirmoji nuostata netektų prasmės.

58 Šios išvados negali paneigti Ispanijos Karalystės per posėdį pateiktas argumentas, kad šis naujas pagrindas bet kuriuo atveju atitinka su ieškinio patikslinimu susijusius formos reikalavimus, nurodytus Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnyje.

59 Iš tikrųjų, kaip savo išvados 46 punkte nurodė generalinė advokatė, ieškinio patikslinimas reikalauja, kad ieškovas vienareikšmiškai, pakankamai aiškiai ir tiksliai nurodytų ginčo dalyką ir reikalavimus, kad Teisingumo Teismas nepriimtų sprendimo *ultra petita*. Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalies a punktą pareiškime dėl ieškinio patikslinimo, be kita ko, turi būti nurodyti patikslinti reikalavimai.

60 Ispanijos Karalystės Bendrajame Teisme pateiktas naujas pagrindas, kuris aiškiai grindžiamas Bendrojo Teismo procedūros reglamento 84 straipsniu, o ne šio reglamento 86 straipsniu, akivaizdžiai neatitinka pirmesniame šio sprendimo punkte nurodytų reikalavimų. Iš tikrųjų, kaip savo išvados 52 punkte nurodė generalinė advokatė, savo 2015 m. gruodžio 23 d. rašte, kuriuo pateiktas minėtas pagrindas, Ispanijos Karalystė aiškiai nurodė savo pirminius reikalavimus, t. y. prašė panaikinti Sprendimą C(2014) 6846 *final*.

61 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, pirma, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą skundžiamo sprendimo 36 punkte nuspręsdamas, jog pateikdama savo naują pagrindą pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 84 straipsnį Ispanijos Karalystė prašė panaikinti Sprendimą C(2015) 7193 *final*. Todėl jis nepagrįstai skundžiamo sprendimo 37 punkte nusprendė, kad šis pagrindas yra priimtinas.

62 Vis dėlto iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad dėl Bendrojo Teismo padaryto teisės pažeidimo skundžiamas sprendimas neturi būti panaikintas, jeigu jo rezoliucinė dalis pagrįsta kitais teisiniais argumentais (2017 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Easy Sanitary Solutions ir EUIPO / Group Nivelles*, C-361/15 P ir C-405/15 P, EU:C:2017:720, 73 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

63 Šiuo atveju, kadangi Ispanijos Karalystė negalėjo tikslinti savo ieškinio remdamasi Bendrojo Teismo procedūros reglamento 84 straipsniu, jos Bendrajame Teisme nurodytas naujas pagrindas, susijęs su Sprendimu C(2015) 7193 *final*, turėjo būti atmestas kaip nepriimtinas, nes šis naujas pagrindas nebuvo pateiktas grindžiant tinkamai patikslintus reikalavimus. Iš to matyti, kad skundžiamo sprendimo rezoliucinė dalis yra pagrįsta kitais teisiniais motyvais.

64 Antra, kadangi Ispanijos Karalystė nepatikslino savo Bendrajame Teisme išdėstytų reikalavimų dėl panaikinimo, išplečiant juos ir Sprendimui C(2015) 7193 *final*, apeliacinio skundo pirmasis pagrindas, kuriuo iš esmės ginčijamas Bendrojo Teismo sprendimas nepanaikinti minėto sprendimo, išplečia ginčo Bendrajame Teisme dalyką, taip paleidžiant Teisingumo Teismo procedūros reglamento 170 straipsnio 1 dalį.

65 Todėl apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepriimtiną.

Dėl antrojo pagrindo

66 Apeliacinio skundo antrasis pagrindas susideda iš dviejų dalių.

Dėl pirmos dalies

– Šalių argumentai

67 Antrojo pagrindo pirmoje dalyje Ispanijos Karalystė tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 89–107 punktuose pateikta Bendrojo Teismo analizė yra klaidinga, kiek ten daroma išvada, kad pirmoji iš 2003 m. liepos 24 d. Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) nustatytų sąlygų (toliau – pirmoji *Altmark* sąlyga) nėra tenkinama.

68 Pirma, Ispanijos Karalystė mano, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, jog Ispanijos teisės aktai aiškiai neapibrėžia nagrinėjamos bendros ekonominės svarbos paslaugos (BESP). Šiuo aspektu Bendrasis Teismas išnagrinėjo teisines aplinkybes, tačiau jo vertinimas yra akivaizdžiai klaidingas, nes 2003 m. lapkričio 3 d. *Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones* (Bendrasis telekomunikacijų įstatymas 32/2003) (2003 m. lapkričio 4 d. BOE Nr. 264, p. 38890, toliau – Įstatymas 32/2003) radijo ir televizijos tinklų eksploatavimas aiškiai pripažįstamas „bendros svarbos paslauga“.

69 Pirmiausia skundžiamo sprendimo 102 punkte pateikta išvada, kad nagrinėjamos paslaugos apibrėžimas kaip BESP yra nepakankamai aiškus, nes šis apibrėžimas taikomas visiems telekomunikacijų sektoriaus operatoriams, o ne tik kai kuriems iš jų, yra klaidinga. Ši išvada neatitinka Bendrojo Teismo jurisprudencijos, kurioje pripažįstama galimybė patikėti tokią paslaugą visiems tam tikro sektoriaus operatoriams. Taip pat Bendrasis Teismas atsižvelgė ne į visus aktus, kuriais Ispanijos valdžios institucijos atitinkamiems operatoriams patikėjo teikti su viešąja paslauga susijusias pareigas, visų pirma neatsižvelgė į Dekretą 347/2008 ir bendradarbiavimo susitarimus, kuriuose apibrėžiami su viešąja paslauga susiję įsipareigojimai Kastilijos-La Mančos autonominėje srityje. Galiausiai Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 102 punkte klaidingai nusprendė, kad BESP administravimas turėjo būti patikėtas tam tikroms įmonėms, nes šios įmonės gali būti nurodytos ir vėliau atskirame akte. Be to, skundžiamo sprendimo 104 punktas, kuriame Bendrasis Teismas nusprendė, jog konkrečios platformos apibrėžimas kaip BESP yra akivaizdi vertinimo klaida, prieštarauja skundžiamo sprendimo 105 punktui, kuriame Bendrasis Teismas patvirtino Komisijos vertinimą dėl aiškaus nagrinėjamos paslaugos apibrėžimo kaip BESP nebuvimo.

70 Antra, skundžiamo sprendimo 98 punkte Bendrasis Teismas per daug formaliai aiškino 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), kai nusprendė, kad būtina patikrinti, ar yra oficialus aktas, kuris aiškiai nustato viešosios paslaugos buvimą ir nurodo su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų pobūdį ir trukmę bei su šiais įsipareigojimais susijusias įmones ir teritoriją. Taip yra klaidingai aiškinamas šis sprendimas, kuriame tik reikalaujama, kad su viešąja paslauga susiję įsipareigojimai „aiškiai išplauktų“ iš nacionalinės teisės. Be to, Bendrojo Teismo formalus požiūris iškraipo valstybių narių diskreciją apibrėžti BESP.

71 Ispanijos Karalystė pažymi, kad bet kokiu atveju atitinkama valstybė narė pagal savo turimą diskreciją turi nustatyti BESP teikimo būdus. Taigi BESP gali būti apibrėžta vienu ar keliais atskirais ir vienas po kito priimtais aktais.

72 Trečia, Bendrasis Teismas išnagrinėjo ne visas bylai reikšmingas aplinkybes ir nepakankamai motyvavo skundžiamą sprendimą. Vertindamas nagrinėjamą priemonę, jis neatsižvelgė į aplinkybę, jog pati Komisija nusprendė, kad Kastilijos-La Mančos *Consejería de industria, energía y medio ambiente* (pramonės, energetikos ir aplinkos sekretoriatas) sudaryti susitarimai buvo sudėtinė šios priemonės dalis, kaip tai matyti iš Komisijos sprendimo 39 konstatuojamosios dalies. Atidus ir nešališkas visų šiai bylai reikšmingų aplinkybių tyrimas būtų vertęs Komisiją įvertinti taip pat ir šiuos susitarimus. Todėl skundžiamo sprendimo 100 punkte padaryta išvada yra teisės klaida. Be to, nors skundžiamo

sprendimo 106 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad rinkos nepakankamumas nebuvo pakankamas konstatuoti BESP, Ispanijos Karalystės nuomone, jis vis tiek turėjo atlikti savo pareigą ir detaliai išnagrinėti klausimą dėl BESP egzistavimo.

73 Komisija mano, kad ši antrojo pagrindo pirma dalis yra nepriimtina ir nereikšminga.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

74 Nurodydama savo antrojo pagrindo pirmą dalį Ispanijos Karalystė iš esmės tvirtina, kad Bendrasis Teismas atlikdamas nagrinėjimą, susijusį su pirmąja *Altmark* sąlyga, padarė kelias teisės klaidas.

75 Pirma, kalbant apie Bendrojo Teismo tariamai padarytas klaidas vertinant nacionalinę teisę, reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, kai Bendrasis Teismas konstatavo ar įvertino faktines aplinkybes, pagal SESV 256 straipsnį Teisingumo Teismas turi jurisdikciją tik patikrinti šių faktinių aplinkybių teisinį kvalifikavimą ir juo remiantis padarytas teisines išvadas. Taigi faktinių aplinkybių vertinimas, išskyrus Bendrajam Teismui pateiktų įrodymų iškraipymo atvejus, nėra teisės klausimas, kurio kontrolę vykdo Teisingumo Teismas. Todėl, kiek tai susiję su Bendrojo Teismo argumentų dėl nacionalinės teisės vertinimu apeliaciniame procese, Teisingumo Teismas turi jurisdikciją tik patikrinti, ar ši teisė buvo iškraipyta. Šiuo klausimu reikia priminti, kad toks iškraipymas turi būti akivaizdžiai matomas iš bylos medžiagos, neatliekant naujo faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimo (2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Cellnex Telecom ir Telecom Castilla-La Mancha / Komisija*, C-91/17 P ir C-92/17 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:284, 67–69 punktai ir nurodyta jurisprudencija).

76 Pirmiausia dėl Įstatymo 32/2003 vertinimo Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 102 punkte nurodė, kad šiame įstatyme pateiktas kvalifikavimas kaip bendros svarbos paslaugos apima visas telekomunikacijų paslaugas, įskaitant ir radijo, ir televizijos signalų perdavimo tinklų paslaugas. Jis nusprendė, jog vien tai, kad paslauga pagal nacionalinę teisę laikoma bendrosios svarbos paslauga, nereiškia, kad visiems operatoriams, kurie teikia tokią paslaugą, yra pavesta vykdyti aiškiai apibrėžtus su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus, kaip tai suprantama pagal 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415). Be to, jis konstatavo, jog, pirma, iš Įstatymo 32/2003 negalima daryti išvados, kad visos telekomunikacijų paslaugos Ispanijoje yra BESP, kaip tai suprantama pagal šį sprendimą, ir, antra, minėtame įstatyme aiškiai nurodyta, kad bendros svarbos paslaugos, kaip jos suprantamos pagal šį įstatymą, turi būti teikiamos pagal laisvos konkurencijos taisykles.

77 Reikia konstatuoti, jog Ispanijos Karalystė nepateikė jokių įrodymų, aiškiai galinčių patvirtinti, kad Bendrasis Teismas iškraipė Įstatymo 32/2003 turinį. Taip pat, kadangi ši valstybė narė ginčija dėl bendro šio įstatymo pobūdžio padarytą Bendrojo Teismo išvadą, jog minėtas įstatymas neleido nuspręsti, kad antžeminį tinklą eksploatuojantiems operatoriams buvo pavesta vykdyti aiškiai apibrėžtus su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus, kaip reikalaujama pagal pirmąją *Altmark* sąlygą, reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 76 punkte nurodytas šio įstatymo nevienareikšmes nuostatas, ši išvada teisiškai nėra klaidinga (šiuo klausimu žr. 2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Cellnex Telecom ir Telecom Castilla-La Mancha / Komisija*, C-91/17 P ir C-92/17 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:284, 71 ir 72 punktus).

78 Antra, argumentas, kad Bendrasis Teismas iškraipė nacionalinę teisę, nes neatsižvelgė į šio sprendimo 72 punkte nurodytą Dekretą 347/2008 ir susitarimus, turi būti atmestas.

79 Iš tikrųjų, viena vertus, nors Ispanijos Karalystė savo apeliaciniame skunde pateikia šio dekreto ir susitarimų turinio labai bendro pobūdžio apžvalgą, ji nenurodo, kaip konkrečiai buvo iškraipyta nacionalinė teisė. Kita vertus, iš šios apžvalgos negalima daryti aiškios išvados, kad Bendrasis Teismas iškraipė Įstatymo 32/2003 nuostatas.

80 Taip pat, kiek Ispanijos Karalystės argumentas turi būti suprantamas kaip Bendrojo Teismo kaltinimas dėl priežasčių, dėl kurių jis neatsižvelgė į šio sprendimo 78 punkte nurodytus nacionalinės teisės aktus, nenurodymo, reikia priminti, kad tik Bendrasis Teismas gali vertinti jam pateiktus įrodymus. Iš Bendrojo Teismo negali būti reikalaujama atskirai motyvuoti savo vertinimų, susijusių su visų jam pateiktų įrodymų verte, visų pirma, kai jis mano, jog jie nėra svarbūs ar reikšmingi bylos sprendimui, jei tai nepažeidžia pareigos laikytis bendrųjų principų ir procedūros taisyklių įrodinėjimo pareigos ir įrodymų vertinimo srityje ir neiškraipyti įrodymų (2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Cellnex Telecom ir Telecom Castilla-La Mancha / Komisija*, C-91/17 P ir C-92/17 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:284, 76 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

81 Tačiau Ispanijos Karalystė netvirtina, kad, kiek tai susiję su šio sprendimo 78 punkte nurodytais aktais, Bendrasis Teismas pažeidė pareigą laikytis bendrųjų principų ir procesinių taisyklių, susijusių su įrodinėjimo pareiga ir įrodymų vertinimu.

82 Galiausiai Ispanijos Karalystės argumentas, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 100 punkte padarė teisės klaidą, taip pat turi būti atmestas.

83 Iš tikrųjų, priešingai, nei tvirtina Ispanijos Karalystė, tai, kad šiuo atveju galėtų egzistuoti atitinkamos rinkos nepakankamumas, nėra aplinkybė, galinti turėti įtakos Bendrojo Teismo turimai diskrecijai vertinant jam pateiktų įrodymų reikšmingumą, kaip nurodyta šio sprendimo 80 punkte minėtoje jurisprudencijoje.

84 Be to, tokio nepakankamumo egzistavimas neturi reikšmės siekiant nustatyti, ar atitinkamoms įmonėms viešosios valdžios aktu buvo faktiškai pavesta vykdyti su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus ir ar šie įsipareigojimai buvo aiškiai apibrėžti (šiuo klausimu žr. 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Comunidad Autónoma del País Vasco ir kt. / Komisija*, C-66/16 P–C-69/16 P, EU:C:2017:999, 75 punktą).

85 Antra, reikia pažymėti, jog Ispanijos Karalystės argumentas, kad skundžiamo sprendimo 98 punkte Bendrasis Teismas klaidingai aiškino 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), yra nepagrįstas.

86 Iš tikrųjų Teisingumo Teismas nusprendė, kad pirmoji *Altmark* sąlyga reikalauja išsiaiškinti ne tik tai, ar paramą gavusiai įmonei iš tikrųjų buvo pavesta vykdyti su viešąja paslauga susijusius įsipareigojimus, bet ir tai, ar šie įsipareigojimai yra aiškiai apibrėžti nacionalinėje teisėje. Minėta sąlyga siekiama skaidrumo ir teisinio saugumo, o tai reikalauja, kad būtų tenkinami minimalūs kriterijai, t. y. turi būti vienas ar keli viešosios valdžios aktai, pakankamai tiksliai apibrėžiantys bent įmonėms tenkančių su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų pobūdį, trukmę ir apimtį. Nesant aiškaus tokių objektyvių kriterijų apibrėžimo, negalima patikrinti, ar konkreti veikla patenka į BESP apibrėžimą (2018 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Cellnex Telecom ir Telecom Castilla-La Mancha / Komisija*, C-91/17 P ir C-92/17 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2018:284, 44 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

87 Iš to matyti, kad Ispanijos Karalystė negali kaltinti Bendrojo Teismo dėl formalaus vertinimo skundžiamo sprendimo 98 punkte, reikalaujant viešosios valdžios akto, įpareigojančio nagrinėjamus operatorius teikti BESP, ir visuotinio bei privalomo šio įpareigojimo pobūdžio, taip pat įpareigojimo teikti viešąją paslaugą pobūdžio ir trukmės bei įmonių ir atitinkamos teritorijos nurodymo.

88 Trečia, dėl Ispanijos Karalystės argumento, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 102 punkte padarė teisės klaidą, nes neatsižvelgė į aplinkybę, kad įpareigojimas teikti viešąją paslaugą gali būti apibrėžtas keliais atskirais aktais, yra pagrįstas klaidingu minėto punkto supratimu. Iš tikrųjų iš minėto punkto negalima daryti išvados, kad Bendrasis Teismas atmetė tokią galimybę.

89 Taip pat Ispanijos Karalystė klaidingai suprato skundžiamo sprendimo 104 punktą, nes Bendrasis Teismas tame punkte tik konstatavo, kad ginčijamo sprendimo 183 konstatuojamosios dalies, kiek ji susijusi su Ispanijos valdžios institucijų akivaizdžia klaida parenkant konkrečią platformą, minėta valstybė narė neginčijo. Todėl Ispanijos Karalystės argumentas dėl prieštaravimo tarp skundžiamo sprendimo 104 ir 105 punktų yra nepagrįstas.

90 Todėl reikia atmesti apeliacinio skundo antrojo pagrindo pirmą dalį kaip nepagrįstą.

Dėl antros dalies

– Šalių argumentai

91 Antrojo pagrindo antra dalis susijusi su 2003 m. liepos 24 d. Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) įtvirtintos ketvirtos sąlygos (toliau – ketvirtoji *Altmark* sąlyga) analize, pateikta skundžiamo sprendimo 108–113 punktuose. Ispanijos Karalystė tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 110 punkte yra padaryta teisės klaida, nes Bendrasis Teismas jame nusprendė, jog palyginimo su palydovine technologija nepakanka įrodyti, kad nagrinėjama savivaldybės įmonė buvo pati efektyviausia.

92 Bendrasis Teismas nepatikrino, ar Komisija per administracinę procedūrą kruopščiai ir nešališkai išnagrinėjo visus reikšmingus įrodymus, kad pagrįstų išvadą dėl netenkinamos ketvirtosios *Altmark* sąlygos, kaip tai reikalaujama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją. Konkrečiai Ispanijos Karalystė tvirtina nurodžiusi Bendrajame Teisme, kad 2008 m. rugsėjo 9 d. Komisijos lyginamojo socialinio ir ekonominio technologinių galimybių, susijusių su SAT signalo aprėpties išplėtimu Kastilijos-La Mančos autonominėje srityje, tyrimo (toliau – 2008 m. lyginamasis tyrimas) išvados yra klaidingos, nes, šios valstybės narės nuomone, pagal šį tyrimą būtų pagrįsta SAT paslaugą šioje autonominėje srityje išplėsti taikant antžeminę technologiją. Be to, ši valstybė narė tvirtina, kad tinkama jos diskrecijos apibrėžti nagrinėjamą viešąją paslaugą kontrolė būtų patikrinimas, ar nugalėtojai nebuvo atrinkti per viešojo pirkimo procedūrą ir ar kompensacija yra adekvati.

93 Galiausiai Ispanijos Karalystė nurodo prieštaravimą tarp skundžiamo sprendimo ir 2015 m. lapkričio 26 d. sprendimų *Abertis Telecom ir Retevisión I / Komisija* (T-541/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:898) ir *Comunidad Autónoma de Cataluña ir CTTI / Komisija* (T-465/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:900), kuriuose Bendrasis Teismas nusprendė, jog Komisija pakankamai neįrodė, kad netenkinama ketvirtoji *Altmark* sąlyga. Todėl Bendrasis Teismas pažeidė gero teisingumo vykdymo principą.

94 Komisija nurodo, kad jei Teisingumo Teismas atmestų antrojo pagrindo pirmą dalį, jo antra dalis bet kokiu atveju būtų nereikšminga, nes 2003 m. liepos 24 d. Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) nustatytos sąlygos yra kumuliacinės.

– Teisingumo Teismo vertinimas

95 Kadangi ši antrojo pagrindo dalis susijusi su Bendrojo Teismo tariamai padaryta klaida atliekant ketvirtosios *Altmark* sąlygos vertinimą, reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į 2003 m. liepos 24 d. Sprendime *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415) nustatytų sąlygų kumuliacinį pobūdį, tai, kad Bendrasis Teismas padarė klaidą nuspręsdamas, jog netenkinama viena iš sąlygų, negali lemti skundžiamo sprendimo panaikinimo, jei, be kita ko, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos vertindamas kitą iš šių sąlygų (2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-81/16 P, EU:C:2017:1003, 57 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

96 Iš apeliacinio skundo antrojo pagrindo pirmos dalies nagrinėjimo matyti, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos atmesdamas Ispanijos Karalystės argumentus, kuriais buvo ginčijamos ginčijamo sprendimo konstatuojamosios dalys, kuriose Komisija nusprendė, kad netenkinama pirmoji *Altmark* sąlyga.

97 Tokiomis sąlygomis antrojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta kaip neturinti prasmės.

Dėl trečiojo pagrindo

Šalių argumentai

98 Nurodydama savo trečiąjį pagrindą Ispanijos Karalystė tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 139 punkte nusprendė, kad nagrinėjama priemonė yra nesuderinama su vidaus rinka, nes neatitinka technologinio neutralumo principo. Bendrasis Teismas padarė tokią klaidingą išvadą, nors 2008 m. lyginamajame tyrime ir palyginamos palydovinės platformos ir antžeminės platformos išlaidos.

99 Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 132–138 punktų, Komisija nusprendė, kad šis tyrimas neįrodo reikšmingo šių dviejų platformų išlaidų skirtumo ir kad minėto tyrimo rezultatai nėra patikimi. Patvirtindamas Komisijos vertinimą dėl technologinio neutralumo principo nesilaikymo Bendrasis Teismas teisminę kontrolę atliko nesilaikydamas jurisprudencijos, suformuotos 2005 m. vasario 15 d. Sprendime *Komisija / Tetra Laval* (C-12/03 P, EU:C:2005:87, 39 punktas). Konkrečiai, Ispanijos Karalystė iš esmės tvirtina, kad 2008 m. lyginamojo tyrimo „trūkumai“, kuriuos Bendrasis Teismas nustatė skundžiamo sprendimo 143, 145 ir 148 punktuose, iš tikrųjų išplaukia iš Komisijos klaidingų metodologinių teiginių, kurių Bendrasis Teismas nepatikrino. Todėl ši valstybė narė tvirtina, kad šiame tyrime padarytos išvados yra teisingos ir esminės norint suprasti priežastis, dėl kurių palydovinė platforma yra brangesnė nei antžeminė platforma (nes jau yra antžeminė infrastruktūra).

100 Komisija tvirtina, kad grindžiant trečiąjį pagrindą nurodyti argumentai yra nepriimtini, nereikšmingi ir bet kokiu atveju nepagrįsti.

Teisingumo Teismo vertinimas

101 Nurodydama savo trečiąjį pagrindą Ispanijos Karalystė tvirtina, kad Bendrasis Teismas tinkamai neatliko teisminės kontrolės, kai skundžiamo sprendimo 139 punkte nusprendė, jog šios valstybės narės argumentai, susiję su 2008 m. lyginamuoju tyrimu, neįrodo, kad Komisija padarė klaidingą išvadą dėl nagrinėjamos priemonės nesuderinamumo su vidaus rinka.

102 Reikia konstatuoti, kad Ispanijos Karalystė savo argumentais, nurodytais grindžiant šį pagrindą, iš tikrųjų tvirtina, kad Bendrasis Teismas tinkamai neatsižvelgė į 2008 m. lyginamąjį tyrimą, o tai yra Bendrojo Teismo atlikto įrodymų vertinimo ginčijimas.

103 Remiantis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimas, išskyrus tuos atvejus, kai jie buvo iškraipyti, nėra teisės klausimas, dėl kurio galima pateikti apeliacinį skundą Teisingumo Teismui (2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Comunidad Autónoma de Galicia ir Retegal / Komisija*, C-70/16 P, EU:C:2017:1002, 47 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

104 Bet kokiu atveju pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją vykdydami kontrolę, Sąjungos teismų taikomą Komisijos atliktiems sudėtingiems ekonominiams vertinimams valstybės pagalbos srityje, Sąjungos teismai neturi pakeisti Komisijos ekonominio vertinimo savuoju. Vis dėlto Sąjungos teismas turi patikrinti ne tik nurodytų įrodymų faktinį teisingumą, patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie

įrodymai apima visus esminius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant sudėtingą padėtį, ir ar jie gali pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas (2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Ispanija / Komisija*, C-81/16 P, EU:C:2017:1003, 70 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

105 Nors Ispanijos Karalystė tvirtina, kad Bendrasis Teismas neatliko Komisijos vertinimo dėl 2008 m. lyginamojo tyrimo patikimumo kontrolės, kaip reikalaujama pagal šią jurisprudenciją, reikia konstatuoti, kad tik nurodydama, jog 2008 m. lyginamojo tyrimo trūkumai buvo susiję su Ispanijos valdžios institucijų metodologijos pasirinkimu, ši valstybė narė nepateikė jokių konkrečių įrodymų, leidžiančių pagrįsti jos tvirtinimą.

106 Todėl apeliacinio skundo trečiasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepriimtinas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas.

107 Kadangi nė vienam iš Komisijos grindžiant apeliacinį skundą pateiktų pagrindų nebuvo pritarta, visas apeliacinis skundas atmestinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

108 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal šio reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal to reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė.

109 Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Ispanijos Karalystė pralaimėjo apeliacinę bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Ispanijos Karalystė padengia bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.